

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 301. — Stev. 301.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 29, 1939 — PETEK, 29. DECEMBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvemi nedelj in
praznikov).
ZA \$6. — NA LETO NAD 300 IZDAJ

FINCI RAZDJALI MURMANSKO ŽELEZNICO

Finci so na dveh krajih vdrli v Rusijo

HELSINKI, Finska, 27. decembra. — Uradno je bilo neznanjeno, da se finska armada na dveh krajih bori na ruskem ozemlju, da prodira dalje v Rusijo in ogroža važno rusko postojanko Repolo, severovzhodno od Lieske in okoli 30 milj od meje.

DVE RUSKI STOTNIJI STE BILI UNIČENI

V Kareliji, kot poroča finsko vrhovno poveljstvo, ste bili v vročem boju uničeni dve ruski stotniji. Četudi pa finski glavni stan naznanja, da so Finci na dveh krajih prodrli čez mejo v Rusijo, pravi neko poročilo iz Kodanja, da so v Rusiji na treh krajih.

FINCI POŠKODOVALI VAŽNO ŽELEZNICO

Poročilo iz Kodanja pravi, da je armada, ki je prekorala mejo pri Sallu, zelo poškodovala murmansko železnico, po kateri dobiva ruska severna armada svoje potrebščine. Finski oddelki na skrajnih se v naglem diru poženejo proti železnici, vržejo bombe in se zopet hitro vrnejo, predno jih more sovražnik doseči.

RUSKI BOMBNIKI NAD FINSKIMI MESTI

Ruski bombniki so letali nad finskim južnim obrežjem ter bombardirali Helsinko, Kotko in Porvoo. Poročila ne omenjajo posledice bombardiranja.

FINCI IZSTRELILI 9 BOMBNIKOV

Ko so v sredo ruski letalci bombardirali kraje v južnem finskem obrežju, so Finci izstrelili 9 bombnikov. Včeraj ob 10. dopoldne je pričelo snežiti in Finci upajo, da bo vsled tega rusko bombardiranje iz zraka zelo ovirano.

NOVI RUSKI VRHOVNI POVELJNIK

MOSKVA, Rusija, 29. decembra. — Za novega poveljnika ruskih armad v vojni proti Finski je bil imenovan general Grigorij M. Stern, ki se je leta 1938 proslavil v spopadu z Japonci. General Stern je bil imenovan za poveljnika leningradskega vojaškega okrožja ter obenem poveljnik ruskih armad.

General K. A. Mereckov, ki je bil poveljnik v Leningradu, je bil 22. decembra poklican v Moskvo, da pojasni, zakaj ni proti Fincem dosegel nikakega uspeha ter je bil nato odstavljen. Četudi pa je general Mereckov pri Stalinu padel v nemilost, je vendar bil imenovan v leningradski sovjet ter je obdržal naslov generala.

General Stern je bil dosedaj poveljnik prve primorske armade v Sibiriji. Rojen je bil na Krimu kot sin zdravnika in še ni star 40 let.

Sovražnika si prizanašata

PARIZ, Francija, 29. dec.—Najčudovitejša, najmanj razumljiva stvar v nemško-francoski vojni je, da nemška industrijska središča v Posaarju in ravno tako francoska industrijska središča v Lotarinški nemoteno izdelujejo orožje, ne da bi jih ta ali ona stran kaj pri tem motila in nadlegovala, četudi je iz obeh strani prav lahek cilj za aeroplane.

Med Francijo in Nemčijo ni nikakega posebnega dogovora glede medsebojnega spoštovanja topilnice in jeklarn, toda vsaka stran ve, da bi od druge strani za slučaj kakega napada prišlo povračilo.

Ne izmenjavajo si več rud

Vendar pa se je občevanje med temi industrijskimi središči zelo izpremenilo, kajti iz Posaarja in Ruhra na Lotarinško ne prihaja več premog in tudi ne iz Francije železna ruda v Nemčijo. Zato pa nevtralne države na severu oskrbujejo Francijo z nemškim premogom in Nemčijo s francosko železno rudo.

V Saarbrueckenu so v začetku vojne plavži za nekaj časa prenehali obrat, toda sedaj se zopet kadi iz vseh dimnikov, navzlic temu, da so francoski topovi le nekaj milj oddaljeni. Ravno tako pa so tudi v polnem obratu francoske topilnice v Brieyu in v dolini Mozeje. (Nadaljevanje na 2. strani)

To in ono...

Moža je obstrelila na
sveti večer

WORCESTER, Mass., 26. decembra. — Edward Hertzler, 37 letni klerk, je na božični večer povabil k sebi 42 letnega mašinista Benjaminja Jacquesa, ki že šest mesecev živi ločeno od svoje žene. Malo pred polnočjo so se vrata odprla, na pragu se je pojavila 40 letna Benjaminova žena ter oddala na oba par strelav. Sedaj se nahajata v bolnišnici, in zdravniki nimajo dosti upanja, da bi okrevela. Ženo so seveda takoj aretirali in je rekla: — Moj mož je kupil neki ženski za tristo dolarjev kožuh. To me je tako ujezilo, da sem pograbila revolver in ga šla iskat. Ko sem ga našla, sem začela streljati.

Mehika in nemški
stroji

MEXICO CITY, Mehika, 26. dec. — Mehški dopisnik londonskega "Timesa" pravi, da želi Mehika dobiti iz

Prizor na morju,
ko je angleška
bojna ladja odda-
la strel na nem-
ško podmornico.

BOJ PROTI NEMŠKIM PODMORNICAM

Nemčije večje število raznih strojev, ki naj bi bili transportirani na italijanskih ladjah. Prej skuša mehiška vlada dobiti od Anglije in Francije zagotovilo, da pošiljatelj ne bodo zaplenjene.

Produkcija se bo zmanjšala

Zaenkrat je seveda od-
visno od konca oziroma
nadaljevanja evropske vojne. —

pany je objavila značilno poročilo, temelječe na izjavah zastopnikov ameriške industrije, glede industrijske delavnosti v prihodnjem letu.

Industrijalci so mnenja, da se bodo v prvih treh mesecih 1940 razmere nekoliko poslabšale, nikakor pa ne bo nastopila depresija v kakšnem večjem obsegu.

papežem pokleknila in poljubila njegov prstan.

Papež, kralj in kraljica, kardinal Maglione in drugi kardinali, vnanji minister grof Ciano, princei, princesinje in drugi dostojanstveniki so šli nato v Pavlinsko kapelo, kjer je papež nekaj časa molil in vsi navzoči so poklekili in molili.

Nato so šli vsi v poslaniško dvorano, kjer so bili postavljeni trije prestoli; sredi najvišji za papeža. Na papeževi desnici je sedela kraljica, na levi pa kralj. Vsi so odšli in ostali so sami papež, kralj in kraljica v kratkem razgovoru. Ob 11.40 se je papež odpeljal iz Kvirinala.

V drugem četrtletju se bo pa zopet vse popravilo. V splošnem so industrijalci mnogo bolj optimistični kakor pa narodni gospodarstveniki, ki skoraj brez izjeme napovedujejo slabše čase.

Ako se bo vojna končala spomladi, se bodo cene produktov nekoliko znižale in živahnost v industriji bo ponahalala. Par mesecev po končani vojni bo biznis disorganiziran, toda, kakor rečeno, bo to le začasen pojav.

Jeklarski magnatje pravijo, da se po v prvih treh mesecih 1940 produkcija jekla zmanjšala za pet odstotkov.

Družbe, ki izdelujejo avtomobile, se nadajo prihodnje leto znatno boljših časov. Produkcija bo baje večja kot je bila v tekočem letu.

Izdelovalci farnskih strojev ne bodo do 1. maja zmanjšali obsega sedanje produkcije.

Stavbinska industrija bo zavzela prihodnje leto znatno večji obseg.

Produkcija bakra se bo baje zmanjšala za celih dvajset odstotkov.

Napovedi za leto 1940

Astrologi napovedujejo za prihodnje leto konec vojne. — Belgija se bo po nemškem napadu pridružila zaveznikom.

PARIZ, Francija, 27. dec. — Francoski astrologi in jasnovideci, ki marsikaj uganejo, pravijo, da bo jeseni prihodnjega leta evropska vojna končana in da bo neki znani evropski voditelj umrl nasilne smrti.

Francoski časopisi posvečajo tem prerokovanjem precej prostora in jih objavljajo na odličnih mestih.

Madama F. pravi, da bo Hitler tako umrl kot Robespierre, ki mu je gilotina odsekala glavo. Hitler je zelo nervozen.

Največ skrbi mu povzročajo njegovi vojaški voditelji, ki se ne morejo sporazumeti. Vojna bo razmeroma kmalu končana, konec bo pa nastal iz gospodarskih razlogov. Zavezniki bodo kmalu začeli na morju zmagovati. Nemčiji bo znanjalo uspešnih voditeljev in bo kmalu začela žeti, kar je sejala. Hitlerja bo kmalu nekdo drugi nadomestil, ki bo imel istotako veliko oblast in bese-

do. Vsled tega ne bo zavladal mir takoj, ko bo izginil on s politične pozornice.

Temu bo sledilo razdobje velike delavnosti, posebno v področju diplomacije.

Madama N. je napovedala nasilno smrt dveh uglednih oseb v sosednjih državah, kar pa nikakor ne bo spravilo zaveznikov iz ravnotežja. Enemu teh odveh atentatov bo sledila revolucija, kar bo zelo ugodno za Francijo.

V neki vladajoči rodbini na jugu se bo pojavil smrtni slučaj.

Najvažnejša dneva bosta 11. februar in 31. julij.

Po mnenju nekaterih drugih jasnovidecev bo trajala vojna 420 dni ter se bo razširila tudi na Balkan. Belgija se bo po nemškem napadu pridružila zaveznikom. Osišče Rim-Berlin se bo razbilo. Vojna med Nemčijo in Rusijo bo neizogibna.

Hitler in Goering sta sprta

Goering se je baje umaknil v svoj
lovski grad. Maršal ima silen vpliv.

LONDON, Anglija, 29. dec. — "Daily Herald" poroča, da se je feldmaršal Hermann Goering sprl s Hitlerjem in se je umaknil v svoj lovski rad Schorfheide, kjer se pripravlja na kampanjo za svoj politični povratek "pod svojimi lastnimi pogoji".

Razpravljaljoče o Goeringu kot uradnem Hitlerjevem nasledniku, o vrhovnem poveljniku nemške zračne sile in diktatorju štiriletnice, pravi "Daily Herald":

"Že nad osem tednov si Hitler in Goering nista izmenjala več kot samo nekaj besed. Zadnjikrat je Goering obiskal Hitlerja v njegovem uradu v državni palači 24. novembra, ko se je pripetil nek "neprijeten dogodek — neka ženska je v Goeringovo roko stisnila pismo, v katerem je zahtevala boljše razdelitev hrane in obleke."

"Goering zadnje čase ni imel več govorov, četudi je kot načelnik štiriletnice o tem prej vedno govoril."

"Nevtralni diplomati, ki rajše vidijo Goeringa kot pa vnajnega ministra von Ribbentropa, morajo iti v Schorfheide. Vrnili pa so se s sporočilom, da se Goering zelo huduje nad Hitlerjevo politiko."

"Daily Herald" pravi, da je Goeringovo stališče tako trdno, da se ga Hitler ne more iznebiti, ker ga je imenoval za svojega naslednika."

Isti list pa pravi, da so okoli Goeringa vplivni, bogati industrijci, ker se boje Hitlerjeve politike, ki išče prijateljstvo z Rusijo.

ČEHOSLOVAŠKI BAZAR V WASHINGTONU

Predsednikova so-
proga Mrs. Elenore
Roosevelt na bazarju
čehoslovaških žena.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakala, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
316 WEST 134th STREET, NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in New York	\$7.00
For one year in New York and 100 other cities	\$12.00
For one year in New York and 100 other cities and 100 other cities	\$17.00
For one year in New York and 100 other cities and 100 other cities and 100 other cities	\$22.00

Subscription Yearly \$1.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VRAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 316 WEST 134th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 4-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

NEMCIJA IN NJENE ZAVEZNICE

Ko so leta 1914 nemški kaiser Viljem, visoki vojaški dostojanstveniki, veleposestniki in veleindustrijalci vodili politično zgodovino Nemčije ter pahnili nemški narod v vojno, so si prej preskrbeli nekaj zaveznic. To so bile: tedaj še močnata Avstroogrska, Bolgarska in Turčija. Te države so tvorile precej močno gospodarsko in vojaško zvezo, čije vpliv je segal od Rena do Perzijskega zaliva in Sueskega prekopa.

Letos je pa Nemčija na povsem drugačnem stališču. Hitlerjeva Nemčija je namreč v vojni popolnoma osamljena. Vse njene dosedanje sanje o zavezništvu so se razblinile v nič. Pa saj pravzaprav niso bile sanje, pač pa solidne, s podpisani potrditvene pogodbe. Vojaske misije so potovali iz države v državo. Načrti za vojaške pohode so bili sestavljeni do najmanjših podrobnosti.

Hitler si je mislil: — Najprej se mora Nemčija oborožiti ter se do skrajnosti ojačiti v vojaškem pogledu. Ko bo enkrat to dosegla, se bo vsaka država hotela zvezati z njo.

Hitler je pa pri tem pozabljajal, da edinole s silo, brez političnih idej, brez značaja, brez nadarjenosti ter poznavanja sveta nikakor ne more voditi uspešne zunanje politike.

Do poletja 1939 je navzlic temu zavezniška politika Nemčije precej dobro kazala, toda ta videz je bil zelo varljiv.

Nenapadalna pogodba med Hitlerjem in Stalinom je odtujila Nemčiji Japonsko, Italijo, Madžarsko in Španijo. Male države so ji obrnile hrbet. Italija tvori pri tem poglavje zase.

Pred nekaj dnevi je italijanski vnanji minister grof Ciano razkril pred italijansko poslansko zbornico, da je bila vojaška zveza, sklenjena meseca maja tekočega leta med Nemčijo in Italijo, pravzaprav velika sleparija. Njen namen je bil preplasti zapadne sile ter jih prisiliti k nadaljnjim koncesijam. Hitler je bil uverjen, da bodo Francozi in Angleži glede Poljske ravno tako popustljivi kot so bili glede Avstrije in Čehoslovaške. Pogodba vsebuje tudi tajno določbo, ki po letu 1942 razveljavlja obljubo medsebojne vojaške pomoči.

Pogodba je potemtakem vse nekaj drugega kot jo je razglasil Hitler, da je namreč v slučaju vsake vojne vojaška pomoč obvezna.

Kako je pa s sodelovanjem Rusije in Nemčije? Kaj se utedeje razviti iz te kombinacije?

Odnosaji med rdečo in rjavo diktaturo so precej nejasni. Najbrže ni med njima vojaške zveze, pač pa le nekako politično sodelovanje. Nenapadalna pogodba, sklenjena med njima 23. avgusta 1939, je pravzaprav napadna pogodba, ki dovoljuje obema strankama napasti tega ali onega slabotnega sosedo in anektirati njegovo ozemlje.

Po tej pogodbi je dobila Rusija levji delež. Pograbila je ves vzhodni del Poljske ter dobila kontrolo nad Estonsko, Letsko in Litvinsko, edinole pri Finci je zadela na odpor.

Nemčija se je polastila samo zapadnega dela Poljske, pri tem se pa zapletla v vojno s Francijo in Anglijo, kar bo zanj vsakakor usodno.

Stalin sedi na suhem, kajti z izjemo Finske je dosegel vse, po čemer je hrepenel.

Hitler je v veliki zagati. Ostajata mu le dve poti: popolna zveza z Rusijo proti zapadnim velesilam ali pa popolna zveza z velesilami proti Rusiji.

Toda ti dve poti nista lahki. Stalin nima nobenega posebnega poudarka zapletati se v veliko vojno s Francijo in Anglijo. Dvomljivo je tudi, da bi hoteli Anglija in Francija skupno z Nemčijo napasti Rusijo, kajti njun cilj je: uničenje nacizma.

To, jima bo nedvomno uspelo.

(Nadaljevanje s 1. str.)

Tovarni ne zakrivajo v temo

Medtem ko zatemnjujejo mesta in industrijske kraje v Nemčiji in v Franciji, puste na obeh straneh, da se tudi ponoči vale proti nebu visoki plameni iz topilnic v zrak.

Nemci ne marajo bombardirati francoskih tovarn, ker se boje grožnje ministrskega predsednika Daladiera, ki je rekel: "Francija bo vrnila udarec za udarec."

Iz Jugoslavije

Prenagljena vest o smrti

Razni italijanski in francoski listi so te dni objavili vesti, da je v svojem dvorcu Malem Taboru pri Zagrebu umrl baron James Chavannea Balyane, ki je direktni potomec nesrečne škotke kraljice Marije Stuart. Listi so tej vesti dodajali obsirna poročila o čudakem življenju starega plemiča na dvorcu pri Zagrebu, ki je bil njegovim prednikom poklonjen od Ferdinanda II. za zasluge med 30 letno vojno. Zatrjevali so, da je bil ta stari plemič velik čudak in samotar. Tako je bil zaprt med svojimi štirimi stenami, da ni ničesar vedel o velikem svetovni vojni in da je o njej šele nekaj slišal baje leta 1921. Tudi o novih svetovnih dogodkih ni baje ničesar znal in je srečno umrl v svoji samotni. Po teh vestih pa so se poročevalci zagrebskih listov obrnili na pošnovljenca starega plemiča, ki živi v Zagrebu. Ta jim je povedal, da so vse vesti o smrti starega plemiča prenašane, dodatki o njegovem čudakem življenju izmišljeni. Starec je še čil in zdrav in namerava zinsko dobo preživeti v svoji hiši v Zagrebu. Po pomoti proglašen za mrtvega, bo gotovo še dolgo živel.

Smrtna kazen za zverinska roparska morilca

V noči na 1. aprila letos sta vdrla v hišo posestnika Aleksa Novakovića v Monastircah pri Požarjevu dva zakrinkana razbojnika in zahtevala od gospodarja denar. Novaković jim je dal ves denar, kar ga je imel pri hiši, to je 600 din. Roparja pa mu nista verjela, da ima pri hiši samo toliko denarja in sta ga pričela na nečloveški način mučiti. Zvezala sta ga, ga zbadala po vsem telesu z noži in mu žgala meso z baklami. Med trpinčenjem je Novaković v silnih mukah podlegel. Nato sta roparja mučila še ostale prebivalce v hiši. Šele proti jutru sta odšla. Orožniki so ju kmalu prišli in sodišče ga ju sedaj obsedilo na dosmrtno ječo.

Po 18 letih je zvedel, da ima še živega očeta

18-letni Vlado Terzić iz Dubrovnika je te dni našel svojega očeta, o katerem je mislil, da je že zlatvnan mrtve. Ko je bil star tri mesece, je prišel z materjo v Dubrovnik. Njegov oče je bil na solunski fronti, po vojni pa se je vrnil v Ameriko. Mati pa je prišla v Dubrovnik k svojim sorodnikom. Tako se je izgubila zveza med možem in ženo. Pred kratkim se je mladi Vlado obrnil na

vojno ministrstvo zaradi nekih podatkov. Iz ministrstva pa je med drugim prejel tudi obvestilo, da njegov oče živi v Ameriki. Vlado je takoj pisal očetu v Ameriko, in te dni je dobil od njega odgovor. Očnem mu je oče poslal tudi nekaj denarja. Zakon Vladove matere, ki se je medtem drugič poročila, je potemtakem neveljaven.

Hčerko je prodal po 200 din kg.

V Mostarju se je te dni odigral nenavaden primer prodaje dekleta. Cigan Huso Rahmanlić se je zagledal v 13-letno ciganko Meiro Halilović. Sel je k njenemu očetu in ga zaprosil za njeno roko. Stari Halilović pa se je dolgo časa izgovarjal, da je deklet vendar še premlado za ženitev. Ko pa mu je Huso ponudil denar za hči, se je starec omečil in jednjic pristal. Za prodajo hčerke Huso po 200 din. kilogram. Dekle so stehali na javni tehtnici ki je pokazala 47.32 kg. Huso je torej plačal za deklet 9464 din, razen tega pa je še njenim sorodnikom stisnil vsakega po tisočaka. Ciganska družina je nato odšla na šariatsko sodišče, kjer sta se Huso in Meira takoj poročila.

SMRTNA KOSA

Na Center je umrla dne 19. decembra rojakinja Franciška Horvat, stara 69 let. Doma je bila od Toplice na Dolenjskem. Tukaj zapuščala žalujočega moža, Johana Horvat in ostalo družino, ki je vsa odrasla. Spadala je k društvu Sv. Barbare št. 33 JSKJ na Center, Pa., 33 let.

Naj ji bo lahka ameriška gruda, ostalim pa naše sozajlje.

Frank Schiffrar.

V Brockway, Minn. se je pri avtni nesreči smrtno ponesrečil 26-letni Avgust Blenkuš, ki je bil rojen tukaj v Ameriki. Omenjeni je nečak vč. kanonika Omara iz Clevelanda.

V Red Lodge, Mont., je umrla Rose Pajnić, roj. Novak v starosti 54 let in rojena v Trbovljah. V Ameriki je živila 47 let in tu zapuščala moža, 6 bratov in sestro.

Dne 21. dec. je v Clevelandu umrl Jakob Korečan, star 70 let. Doma je bil iz Horjula pri Vrhniki, odkoder je prišel v Cleveland pred 40 leti. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Johanno in tri hčere, v starem kraju pa brata Antona.

Denarne pošiljate

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO	
\$ 6.00	Lir 100
11.35	" 200
17.50	" 300
28.00	" 500
56.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
316 W. 134th ST. NEW YORK

SEDANJE PRESELJEVANJE NARODOV

Nemško govoreče prebivalstvo Južne Tirolske je bilo zaradi italijansko-nemške pogodbe pozvano, naj se izseli v Nemčijo. Nemško govoreče ljudstvo v baltskih državah se poziva, naj se preseli v Nemčijo, cziroma, na njeno novo zasledeno ozemlje in naj preplavi domače, poljsko in češko ljudstvo. Za nemške manjšine na Madžarskem, Romanskem in v Jugoslaviji so baje pripravljene isti načrti. Ves svet govori o teh "orjaških" načrtih, ki da jih še nikoli ni bilo na svetu. Resnica pa je vendar drugačna. Sedaj niti še ni dolgo odlejel, ko je bilo organizirano prav tako izseljenje manjšin, pa še v veliko večjem obsegu in z bolj težavnimi pogoji. Ta izmenjava narodov se je vršila na podlagi in pod nadzorstvom Lige narodov. Izmenjevanje je trajalo od 1924 do 1939: preseljevala se je turška manjšina v Grčijo in dosti večja, grška govoreča manjšina v turški mali Aziji, zlasti v Smirni. Več milijonov ljudi se je izmenjalo. Grška, ki ni mogla sama nositi stroškov tega preseljevanja, je dobila pomoč Lige narodov in poseben odbor Lige narodov je nadziral vse preseljevanje, naseljevanje in uporabo denarja za podporo.

In po tem velikem činu, ki more biti nanj Liga narodov ponosna, so se odnosaji med Turčijo in Grčijo stalno boljšali, in nevarno ognjišče sporov je s tem z Balkana temeljito in dokončno odstranjeno.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znamke po 2 oz. po 3 cente.

Peter Zgaga

BESEDA NA JEZIKU

Človek je najčudovitejša delo stvarstva, navzlic temu pa ni dovršena mojstrovina, kajti marsičesa mu manjka tukaj in marsičesa tam. Njegovo telo je slično kompliciranemu stroju, njegovi možgani pa vrše delo mašinista, toda ne vselej povsem dovršeno in v splošno zadovoljstvo. Misel napreduje gibanja, možgani dajejo udom povelje, in tako človek hodi, teče, se ustavlja, govori, krolota se in žalosti. dela in počiva, kot pač potreba nanes. Ta zveza med možgani in udi pa ni vselej popolna. Marsikdaj zastane, in v takem slučaju si človek ob 8. uri ne more pomagati.

V mislih se naprimer porodi beseda, možgani dajo jeziku povelje, naj jo izreče, jezik pa noče ubogati. V takem slučaju pravimo, da je beseda na jeziku, toda z jezika pod nobenim pogojem ne gre.

Nekoliko preveč učeno sem začel, kaj ne, draga čitateljica? Gotovo se že potihem jeziš in razmišljaš, češ, kakšno bo sedaj privlekel na dan? Zato bom pa raje z vsakdanjim primerom pojasnil.

Razmišljaš o tem in onem, pa se iznenada spomniš človeka, čigar ime si že neštetokrat spregovoril, kar naenkrat pa njegovega imena ne veš. To se pravi, — njegovo ime ti je presneto dobro znano, na jeziku ti je takorekoč, toda z jezika ga za nobeno ceno ne spraviš. Pa naj si še tako prizadevaš, ne gre in ne gre.

In tako ni le z imeni, pač pa tudi z raznimi drugimi besedami in izrazi. Na jeziku so ti, to je pa vse. Jezik pa, kakor da je zaplankan, in je skok preko plank nemogoč.

Nervozen postajaš, jezen, napenjaš možgane, siliš jih in bičaš, toda brez najmanjšega uspeha.

Sele po nekaj urah, včasih tudi šele po nekaj dneh, se ti možganski voz razvola, in beseda je tukaj, tako preprosta in vsakdanja, da ne veš, če bi klet, se jeziš ali se smejaš, ker si imel toliko brezpotrebne opravlja z njo.

Pred leti sem bil nekega večera obiskal prijatelja, ki živi precej na samem v bližini mojega kraja. Poleti je do njega pot prijetna, pozimi je pa večkrat treba kar seela gaziti sneg.

Stirje smo sedeli pri mizi poleg peči, kadili, politizirali in zalivali politiko s precej močno kalifornijsko kapljico.

Razpravljali smo o pričetkih svetovne vojne, o sarajevskem atentatu in o avstrijskem napadu na Srbijo.

Tako so prišli polagoma tudi avstrijski generali na vrsto, in moj prijatelj, ki je v tistih strahotnih dneh služil avstrijskega cesarja, je pripomnil: — Nihče bi ne prisodil Srbom take hrabrosti. Presneto se je motil avstrijski general ... no, kako se mu je že reklo?

— O, — je pripomnil drugi, — misliš generala ... Zlodja vendar, na jeziku ga imam ...

— Že vem, koga misliš, — dostavi tretji, — general ... general ...

Tudi njemu je zastala beseda.

— General, — jim priskočim jaz na pomoč, — saj je bil pravzaprav Slovenec, oziroma Čeh. Njegov oče je bil v gozdarski službi na Koroskem. General, no ... čakajte, general ... general ... Kako vrača se je že pisal?

Vsi stirje smo umolkili, ko da bi nas kdo z mrzlo vodo polil. Ta ali oni je skušal zasuka pogovor v drugo smer, pa ni šlo.

Nespregovorjeno ime tistega nesrečnega avstrijskega generala nas je tlačilo kakor težka mora. Mučen molk je le semptam prekiniti vzdih tega ali onega: — Le kako se je zlo mek pisal! Na jeziku imam ...

Ze prej pozno sem se poslovil in ko sem bil že skoro doma, se mi je iznenada, kakor strela, posvetilo ime, ki nam je delalo toliko preglavic. Navzlic pozni uri se obrnem ter ne menec se za slabo vreme in sneg ves potan prisopiham v hišo na hribu. Ne, da bi potrkali, odpreni vrata in jih hočem rešiti iz mučne zagate, toda vsi trije hkrati mi zakriče nasproti: — Potiorek!

— Da, Potiorek je bil, — pravim, se na pragu obrnem in grem.

Brooklyn, N. Y.

Kot ste že gotovo v tem listu čitali, priredi slov. pev. društvo "Slovan" svoj Silvestrov večer prihodnjega nedeljo dne 31. decembra in sicer v prostori znanege rojaka Frank Arneža na 6691 Forest Avenue, (poleg Forest Ave. BMT postaje.) Začetek ob 8. uri večer. Hat check 35 centov za osebo.

Se razume, da bo vse najboljše preskrbljeno, kar se tiče okusnih raznih jedil ter izborne razne kapljice, za kar bosta preskrbela Mr. Arnež in njegova ljubezniva in postrežljiva žena.

Za ples bo igrala izvrstna godba razne naše in ameriške komade, tako da bo obilo zabave za vse.

Dragi rojaki in rojakinje, pridite v obilnem številu, da se bomo skupno do domače med seboj pozabavali ter si voščili srečno in veselo Novo leto 1940.

Posebnih vabil se za to prireditve ne bo pošiljalo. Blagovolite smatrati ta dopis kot direktno vabilo.

Torej na veselo svidenje prihodnjega nedeljo večer pri Mr. Arnežu.

[S pevski min braskim pozdravom za slov. pev. društvo "Slovan"]

Anthony Svet.

NAZNANILO

PRVO POŠILJATEV S M O RAVNOKAR PREJELI IZ JUGOSLAVIJE

Krasno izdelanih COPAT, ročno tkane iz mehke vo'ne in mehkega usnja, gorke in komodne; s amo rdeče barve. — Zelo priprave za darila.

Za vse natančnejše tozadevne informacije glede cene itd., se obrnite pismeno na znanega rojaka: Mr. ANTHONY SVET

SLAVIA TRADING CO
1265 Broadway
New York, N. Y.

NAPRODAJ

imam 60 akrov dobre zemlje; nekaj je čiste, drugo je lepa hrastova hosta. Cena je nizka; vzrok je, ker imam dve farmi. Kogar veseli, naj se oglasi na: JOHN TERCEK, Star Route, c. of T. M. Lawhon, Grandin, Missouri.

3x

KOMISIJA PREGLEDUJE AEROPLANE

Senatorji in poslanci, člani kongresne vojne komisije, nadzorujejo aeroplan na vojaškem letališču March Field v Californiji.

RAZGLEDENIK

Sprejeli smo od rojaka značilen članek, ki izvaja svoje misli o izgredih, ki so bili malo ali več opisani v newyorških časopisih:

V današnji številki newyorškega "Times" citam sledeče poročilo:

BEOGRAD, Jugoslavija, 26. dec. — Jugoslovanska vlada nadaljuje s preiskavo komunističnega delovanja po deželi. V zvezi s tem je beogradska policija preiskala urad "Prizad", ki ima monopol nad izvozom žita in je največje trgovsko podjetje v Jugoslaviji. Policija je aretirala štiri osebe in zaplenila mnogo listin. Detektivji so že v ponedeljek vstrelili generalnega ravnatelja družbe.

BEOGRAD, Jugoslavija, 26. dec. — Da zadušiti komunistične demonstracije, je policija po Jugoslaviji aretirala več sto dijakov.

Aretiranci, med katerimi mnogi pripadajo k najodličnejšim jugoslovanskim družinam, bodo poslani v tri nova koncentracijska taborišča. Med aretiranimi ste tudi hčeri dr. Momčila Ninčiča, bivšega vnanjega ministra in Ivana Ribarja, predsednika narodne skupščine. — Tako se glasi poročilo.

In nato sem se namenil, da bi jaz povedal svoje mnenje o teh jugoslovanskih "komunistov".

PREGANJANJE "KOMUNISTOV" V JUGOSLAVIJI.

Dan za dnevni prihajajo iz Jugoslavije poročila o komunističnih demonstracijah, katere vpirajo v vseučiliški dijaški skupno z delavci.

Po mojem mnenju pa imajo te demonstracije popolnoma drugačen kot pa komunističen pomen. Ozadje je popolnoma drugo, kot pa ga predstavljajo jugoslovanske oblasti.

Uverjen sem, da te demonstracije izražajo panslovansko misel, ki živi v srcih vseh jugoslovancev že stoletja.

Do tega prepričanja sem prišel, ker pravijo poročila, da nekateri aretirani dijaški pripadajo k najboljšim jugoslovanskim družinam, kakor ste n. pr. hčeri bivšega vnanjega ministra dr. Momčila Ninčiča in predsednika narodne skupščine Ivana Ribarja.

Takim ljudem se pač ni bilo treba navzeti komunističnih misli in ciljev, ker so bili rojeni in vzgojeni v izobilju in niso okusili celo svoje življenje pomanjkanja.

Komunizem se rodi samo iz pomanjkanja in obupnega življenjskega položaja. Ako delavcu ne daš zadostnega zaslužka, da bo mogel preživeti svojo družino, razum v pomanjkanju in strdanju, ali pa mu sploh ni dana prilika, da bi mogel delati, tečaj postane komunist. Polt želodec še nikdar ni prišel vstaje in revolucije; zadovoljen je s tem, kar ima.

Pač pa lačna "druhal" — kakor jo navadno označujejo uradna poročila — najprej vdre v trgovine, da se nasiti, nato pa v divji jezi drvi dalje, da strese svojo jezo nad onimi, ki so povzročili bledo med delavci in nezaposlenimi.

V tej "druhal" je že komunistični duh, ki ga je povzročilo pomanjkanje, ne pomanjkanje posameznika, temveč pomanjkanje in beda njegove žene in otrok. Sam bo že našel kak kos kruha, da si uteši glad, toda pogled na stradalno družino ga navda z jezo, kateri da duška s tem, da vzame, kar more, da nasiti one, za katere je po postavi skrbeti dolžan in do katerih ga tudi veže ljubezen njegovega sra.

V nižini se tedaj rodi komunizem, v bedi in pomanjkanju, ne pa v višini, v raskošju in preobilici.

Tudi med dijaši so reveži, toda večstoletna tradicija jih preveča, da životarijo, kakor pač morejo, ne da bi se jezili na krivični družabni red, v upanju, da bo enkrat njihovo učenje končano in da jim bo zatem zasijalo boljše, udobnejše življenje.

Kolkor je komunistov med dijaši, jih je mogoče zlahka prešteti.

Zato povdarjam: v Jugoslaviji niso komunistične demonstracije, temveč panslovanske.

Uradno so bile te demonstracije označene kot komunistične zaradi Italije. Ko se je velika Rusija odločila, da sklene prijateljske zveze z vsemi slovanskimi državami in narodi, tedaj je tudi v jugoslovanskem narodu vzplamtelo; oživela je podoba Matjuške Rusije, ki je rešilno upanje vseh slovanskih narodov.

Demonstracije — še enkrat povdarim — niso komunistične, temveč panslovanske. Jugoslovanski narod, zlasti pa mladina, se ne zmeni za mnenje svoje vlade, še manj pa za "prijateljsko" Italijo, temveč išče svojo rešitev v — slovanski Rusiji.

Njim ni mar, kakšne oblike, kakšne barve je sovjetska vlada; Rusija je slovanska država in ne samo sestra, temveč mati vseh slovanskih držav in narodov. To je njihova edina misel.

In v tem smislu in pomenu se dogajajo demonstracije v Jugoslaviji. In kdor je vdeležen v teh demonstracijah, še ni komunist, temveč je pravi Slovan!

S tem pa demonstracije ne mislijo na to, da bi naj Jugoslavija postala vazalka Rusije, temveč, da bi bila njena prijateljica in zaveznica proti našim dednim sovražnikom.

In tega mnenja sem tudi jaz.

VABILO NA SILVESTROV VEČER
KI GA PRIREDI
SLOVENSKO PEVSKO DRUŠTVO
"Slovan"
V NEDELJO 31. DECEMBRA, 1939
V PROSTORIJI ROJAKA FR. ARNEŽA
6691 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
Začetek ob 8 zvečer. Vstopnina 35c.
Za obilno vdeležbo se priporoča — "Slovan"

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjižarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Finska ob Lednem morju

Ena izmed sovjetskih zahtev na-proti Finski se tiče ozemlja ob Severnem Lednem morju, ki ga je Rusija leta 1920 odstopila Finski. Ena izmed prvih vesti v sedanjem spopadu pa je poročala, da so boljševiki zasedli finski del tako znanega Ribiškega polotoka, Ribičija. Ne gre pa samo za ta polotok, temveč za dosti večje ozemlje, za katero sta se stoletja borili Rusija, Norveška in Švedska, ki je do leta 1809 vladala nad Finsko. V jeziku moderne politične geografije bi to ozemlje označili lahko za koridor.

(Finci imenujejo to sporno ozemlje po reki Pečengi, ali kakor oni pravijo Petsami, ki se po sredi koridorja pretaka proti Lednemu morju. Ozemlje v gospodarskem oziru ni čisto brez pomena, saj smo slišali, da so na njem rudniki nikla. Dosti je tudi vodne sile za proizvodnjo električnega toka. Še važnejše pa je dejstvo, da je zaradi Zalivskega toka na tem kraju globoko pristanišče, ki pozimi ne zaledeni in ki omogoča mimo Severnega rta zvezo z Atlantikom o-oceanom. To prednost uživa tudi znano sovjetsko pristanišče Murmansk, ki leži malo bolj na vzhodu v zaščiti globoko v celino zajedenega fjorda. Za Rusijo samo ponovna vrnitev tega ozemlja ne bi pomenila dosti, saj ima dovolj nadomestila zanj, tem težje pa bi zadela Finsko, ki njena vzhodnomorska pristanišča pozimi zmrznejo in so tudi v morebitnem spopadu v Baltkem morju izpostavljena sovražnim napadom, kakor se je pokazalo haš v zadnjih dneh.

Vas Lunahamari, ki leži ob izlivu reke Pečenge, se je pod finsko upravo zelo razmahnila. Tu natovarjajo pred vsem les, a tudi posušene ribe, ki jih prevzemajo večji del italijanski parniki. Drugače je ob divji stmi obali tega ozemlja le še nekoliko ribiških vasi. V notranjosti je važnejša vas, ki se imenuje po obeh ruskih svetnikih Borisu in Glebu. Tu je ruski svetnik Trifon v 15. stoletju postavil cerkvico za nomadizirajoče Laponce, danes stoji tam velika pravoslavna cerkev. V bližini je že norveško obalno mesto Kirkenes.

Prebivalstvo je v notranjosti deželice izključno laponsko. Bavi se z rejo severnih jelenov. Po letu 1920 pa se je priselilo mnogo Fincev, zlasti na obali ter v Janiskoskiju, kjer je pomembna električna centrala in kjer se je naselilo kakšnih 11 tisoč ljudi. V bližini te naselbine so rudniki nikla, v rekah izpirajo tudi zlato in del prebivalcev se bavi s prodajo kozuhovine.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7.— V Italijo lista ne pošiljamo.

Kratka Dnevna Zgodba

R. B.:

NOVOLETNO STRAŠILO V DENARJU

Krog devete ure se na smučih odpravim na pot iz planinskega doma. Divje vreme! Burja tuli in zavija okrog vrhov, snežni zameti se kopičijo, en sam trušč in tresk v smrekah.

Vražje ozračje! V tej novoletni noči sem napol v spanju slišal, kako so se lomila in padala debela drevesa, kako so ledene sveče žvenketale udarjale na šipe in takšno tuljenje in ječanje je bilo ponoči, da se je človek spomnil najstarejših grehov. Kar divje se začinja to leto!

A jaz moram ven; nihče me ne sme ovirati Ven moram ven v stokajoče, zasnežene gozdove, navzgor v svobodno višave, kjer se tuleč plazijo strahovi iz južnovzhodnega kota. Čutim, da se mi bo danes še nekaj prav posebnega pripetilo. Kdo ve, nemare pri-sopiha se mpeklnšček na hoduljah. Stvar se ne bo gladko iztekla, saj se mi je mimogrede povedano, tudi sanjalo od uši.

Debla ležijo po tleh, izruvana so s koreninami vred, hrešče so se podrla na belo sneženo polje. Nekatera so kar počez prelomljena in strahovito razčefedrana. Grozotno se gibljejo borovei, vrhovi se mogočno pozibavajo v burji.

Dobro, da sem se na smučih odpravil venkaj, kaj takega ne doživim vsak dan. Malokdaj se pripeti, da bi gozd tako rjovel, in bi satam tako grdilo jah-lal skozi vihar.

Doma bom še kaj doživel, prav dobro vem, da se mi bo kaj prav čudovitega pripetilo. Povzpnem se na vkreber, saj mi tu v gozdu jugozahodnih ne da miru.

Res ni moči zmeraj biti v gozdu. Troba je kvišku na svobodni greben, če se hočeš spu-stiti na ono stran nizdol.

Prvi poskusi mi ne uspe; kar nič ne znorem spričo ste-ne divje burje. Ledene šivan-ke se usujejo name. Sklonim se in prodiram naprej, ko tr-masti kozel z rogoviem. A ne dam se ugnati! Zdej sem že zunaj, zdej ne vidim ničesar več a dobro vem za nat.

Čuj, nekdo kliče! Obstan-em in prisluhnem. Nekdo je zaklical, noter v to noro vre-me. Sapo si zaprem, prene-ham dihati in sem z obema bobričema v ušesih na preži.

Spet nekdo zakliče, prav razločno zakliče, prisegel bi, da je človeški glas. Brez dvo-ma nekdo je v stiski, nekemu grozi smrt v tej čarovniški vihri in ne ve, ne ko-l na kam.

Iščem in iščem. Aha; nekaj se giblje ondi. Neka nezna-sko velika postava se ko orja-ska senca mota iz megle in sneženega meteža. Rogovili z dolginimi udi. Ali ni-em dejal, da se mi bo še kaj pripetilo? Ali se mi ni od uši sanjalo? S smučmi se pririnem do posta-ve, žal, da nimam nič konja-ka. — Oh, saj je le zasnežena smreka. Kakšna postava ne-ki! Vrag vzemi to trapasto smreko! Tudi glas je zamrl. Saj vem, nihče ni klical, burja me je potegnila, saj to je nje-na navada.

So strahovi, so; kdor je kdaj doživel tako vreme, bo že vedel da so strahovi. Kaj pa mi sploh vemo, koliko pa nam je znano? Tu se mi bliže strah, pravi pravecni strah. Vidim, kako raste iz ostudne sivine divje vihre. Veča se in veča,

videti je že kot kak slon.

Nikoli nisem verjel v stra-hove, sploh sem se smejal ta-kim pravljicam. Zdej mi za-gomazi po hrbtu; tako sam sem, tako neskončno sam. Bog ve, kaj namerava to strašilo z menoj.

Drevim naprej. Dobro sem bil namazal smučmi, zdrevim ko puščica po rebri in v gozd nizdol.

A strah, ne bodi len, kar za menoj.

"Hahooo! Hahooo!" rjove ta neznanška pošast.

Sredi dira, ko frčim nizdol ko blisk, se za hip ozrem. Po-sast mi je tik za petami. Od pohlepa in satanske naslade rjove in se podi s čarovnicami vihre za menoj in me lovi kot bi bil zajec.

"Hahooo! Hahooo! Stoj!"

Poženem se še bolj v dir. Le brž v gozd, tam bom rešen, tam se bom uprl, tam se bom že znal braniti!

Tako se podi ta strahotna gonja prav v gozd med dre-vje. Za seboj slišim hropeče sopenje. Zdej me zgrabi gro-za za vrat. Prijatelj, nič me ni sram, dasi se vam zdim stra-hotepec. Samo pomislite! bla-zna, divja gonja skozi peklenski trušč orkana, a tik za teboj sam santeati satan!

Zamet! Grom in strela, ali ga bom predrl? Pozor, nazaj! Križ božji, pačem. S peklensko silo me zažene v novi sneg. Prekopienem se trikrat, štiri-krat, v oblaku snega me po-mete po rebri.

Prskam, lrkam, stokam, lrbet mi je prepoten; dvigam se in se otopavam iz zmede in sem pripravljen na obrambo za življenje in smrt.

Strah stoji tik mene. "Stopite pod drevesa, tam tako ne vleče," pravi strah. Namreč — to ni strah. To je pismo-ša, pismo-ša na smučih. Vem, iz turistovske-ga doma onkraj rebri prihaja. Ze več let ga poznam — te-ga strahu. V roko mu sežem. Bog pomagaj, kakšna sva! Vse zasneženo, vsa v ledenih skor-jah.

"Nekaj denarja imam za vas; sem bil v domu, pa vas ni bilo več tam. Štirideset di-narjev in petdeset par."

"Aha, štirideset dinarjev petdeset par — honorar od vr-stie."

"Štirideset dinarjev petde-set par!" reče strah, zasadi le-deni palici v sneg, si sleče obe debeli rokavici in odpre tor-bo. Tudi jaz si slečem roka-vico in se podpišem. Joj, ka-ko tudi vihar, že zopet se je smreka podrla.

Štirideset dinarjev petdeset par . . . Pa kar sredi meteža, prav v burji, sredi snega in ledu in vihre, v trušču in hr-ušču neurja. Pa kaj bi — štiri-deset dinarjev je pa le štiri-deset dinarjev.

"Če pridete drevi," pravim, strahu, "bova teh štirideset dinarjev zapila."

Nato zdrčiva skupaj nizdol — jaz in moj strah.

Dreva, da bežijo oblaki. To ti je smuka sapramiš!

Pred gostiščem naletim na športnega tovariša.

"Ali nisi bil zunaj?" sem ga vprašal.

"Ne; sem nocoj preveč slabo spal."

"Ali se ti je od uši sanjalo?"

"Zakaj? Ali je prišel kak denar zame?"

"Za vas pa ne," pravi pis-monoša in se zasmije na vsa zasnežena usta.

Potem pa ga popijeva šilce in dva — jaz in moj strah — "Srečno novo leto! — Srečno!"

NAROČITE SLOVENSKO - AMERI-KANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Družinskih državah lahko pošljete znanke po 2 oz. po 3 cente.

Kar i MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi sen-ci" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spo-spomnik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golob-njaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Setar. — Na sledu. — Ne-varnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč-no. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Vaski Apostol

Spisal L. GANGHOFFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

19

"Naj kvasijo ljudje, karkoli hočejo."
Dvignila je glavo in poslušala.
"Otrok gre, ni treba več govoriti o tem. Nočem, da bi stisnala."
Naglih korakov je stopila Beta v sobo. Njen obraz je bil spačen, kot da bi se ji zgodila velika nesreča.
"Kaj pa je otrok?" jo je vprašala mati prestrašeno.
Beta je pristopila k mizi, mečkala je ruto med prsti in zajecljala:
"Mati, brez kleja sem prišla. Branjevee pravi, da nam ne bo prodal več."
Peter, ki je videl le blede Betin obraz, se je uprl s pestmi v mizo, da je zaškrpala. Njegove široke ustnice so se zožile in pogledale. V očeh mu je bliskalo, kot da bi se v tem tri cente težkem človeku naenkrat zbudila jeza.
Limarica mu je stekajoče prikimala:
"No, zdaj pa nama ni treba več skrivati. Tako branjevee je rekel, da nam ne bo več prodal? Seveda, on je dober kristjan, seveda. Od divjih lovec pa kupuje. No, bom pač morala klej iz mesta naročiti."
Začuden je zrla Beta v mater, kot da bi ne razumela njenega nenadnega miru.
"Ali več," dihlila komaj slišno, "kaj govore ljudje?"
"Da, Peterček mi je povedal."
Limarica se je ozrla v svojo hčer. In ko je videla njene motne oči, si je z roko podprla čelo in umolknila.
Ta materin molk je Beto še bolj razburil. Krčevito se je oklenila Petrovih rok.
"Povej mi, ti mi povej, ali se sme tako govoriti o nedolžnih ljudeh? Ali Bog pusti kaj takega? To mi moraš povedati, Peter! Ti poznaš Boga. Večkrat si mi že pravil, da ga bolje poznaš kot marsikdo drugi. Zdaj govori! Ali more dovoliti kaj takega? Pa vendar pravijo, da je dober in pravičen."
Peter je pokimal: "Človek bi mislil, da kaj takega bi mogel dopustiti. Toda včas pa tako odloči, da ne vemo, pri čem smo."
Njegov obraz je postal sivkast. Previdno, kakor naj-večjo dragocenost je vzel Betino roko v svojo dlan.
"Veš, pri ljudeh, pa naj bodo še tako pametni, je pa met nekoliko omejena. Precej daleč vidijo, na koncu je pa vendarle zid, skozi tisti zid pa ne vidijo. In kar Bog hoče, postavi za tisti zid. Nič ne vidi in nič ne razume. Po čisti stopa truden popotnik in si zaželi lepega vermena. Pa kaj napravi Bog? Dež vsuje na zemljo. In si misli: 'Naj se le jezi popotnik, toda dež je koristen in potreben.' Kako bi rasla trava brez dežja?"
Pogladil je Betino roko in njegov glas se je pomiril:
"Sploščeta sem hotel vzrožiti, zdaj pa vem. Če Bog dovoli ljudem kaj takega govoriti, že ve, zakaj. Le meni verjemi, da bo še kaj dobrega zrastle iz tega. Jaz ti rečem to, jaz!"
"Seveda, ti si dober človek," je zamrmrala Limarica. "Če bi ljudje verovali v Boga, ki je v tebi razprostrl svoje nebo, bi bilo dobro na svetu."
S solznimi očmi ga je pogledala Beta.
"Hvala ti za tvoje dobre besede."
Videti pa je bilo, da je njegove besede niso pomirile. Molče je odšla k peči in se stisnila v kot.
Peter je stopil za njo, pa je sredi izbe obstal ter mahal z rokama kot bi hotel nekaj zagrabiti. Naglo se je obrnil in pograbil klobuk. Če bi bil klobuk železen, bi ga zmlinčil v svoji pesti, mehka klobučevina se je pa vdala.
"Pozdravljena, mati! Z Bogom, otrok!"
"Peterček, kam pa?" ga je vprašala Limarica.
"Zdaj mati, zdaj se mora nekaj zgoditi."
Zdelo se je, kot da bi govoril Peter z povsem drugačnim glasom.
"Če misli Bog tako ali tako, nekaj se mora zgoditi. Gospod župnik mora pomagati. In če on ne bo pomagal, vem za drugega, ki bo. To sem jaz. Le potolaži se, Elizabeta. Bog in jaz, midva bova vse popravila."
Na pragu se je pozabil skloniti in je zadel s čelom ob obočje. Limarica se je morala namahniiti.
"To bo meda vse, kar bo imel o dtega. Potolaži se otrok. Življenje gre po cesti in cesta ni vedno čista. Semkaj sedi. Pri delu boš vse pozabila."
Beta je hotela k mizi, pa ji je naenkrat kri šinila v blede lica. "Peter, Peter!"
Šele tedaj je opazila, da ga ni več. Planila je za njim v vežo: "Peter!"
Bil je že na dvorišču. Ko je slišal njen glas, se je takoj vrnil. Steječ na pragu, je zatemnil vso vežo.
"Kaj želiš, dete?"
"Nekaj te bom vprašala, Peter."
"Kaj pa?"
Beta se je obojavljala.
"Tvoj Roman..."
"Kaj hočeš od Romana? Povej!"
"Ali že ve Valdhof, kar govore ljudje o nama?"
"Seveda ve. Saj mi je on povedal."
"Ali Valdhof verjame kaj takega o materi in meni?"
"Toda," Peter je moral pogoltniti slino, predno je mogel nadaljevati. "Otrok, kaj ti vendar ne pade v glavo? Roman da bi kaj takega verjel?" Outil je, kako se je Beta oklenila njegove roke. "In Roman prav dobro ve, kdo je poročil cepil drva."
"Ali samo zaradi tega ne verjame?"
(Nadaljevanje prihodnjic.)

Intelligence Service

Intelligence Service, britska tajna služba, je že od davna imela važno vlogo v političnem, socialnem, diplomatskem in trgovinskem življenju britskega imperija. Njeni začetki segajo v 16. stoletje, ko je kralj Henrik VII. s pomočjo svojega najboljši vnetega zaupnika, duhovnika Wolsey, osnoval tajno službo. Kraljica Elizabeta je osnovala cel zbor tajnih agentov, ki pa so bili zavoljo svoje podkupljivosti na slabem glasu. To je bilo v dobi nepopustljivega boja med kraljico Elizabeto in kraljico Marijo Stuart, v dobi, ki je dajala zavoljo tega boja dovolj prilike za zarote, izdaje in denunciacije.

V tem času je imela angleška tajna služba polne roke dela, da je pribavila tiste informacije, ki so si jih želeli od nje. Poročila in tajne dokumente so zbiral v centrali in tako je nastal "tajni kabinet" angleške vlade. Kot prave ustvaritelje tajne službe imenuje zgodovina William Cecil, lorda Burleigha in sira Francis Walsingham. Poseben sloves si je pridobil kot agent tedaj neki italijanski pustolovec po imenu Delbona. Prevzel je nalogo, da prinese neke dokumente, ki so kompromitirali angleško vlado in ki so bili v roki nekega tujega poslanika. Izbral si je že v tistih časih med volni pripravljen pot z igro na dve strani.

Poslaniku je za izročitev tistih dokumentov obljubil neko zelo dragoceno korespondenco angleške vlade. V ta posel se je vmešal duhovnik Giffard, ki je imel nalogo nadzorovati plemenitaške rodbine, ki so bile ostale katoliške. Znal si je pridobiti njihovo zaupanje, ki ga je izrabljal na najnesramnejši način, imel je mnogo usmrtitev na vesti, ne da bi žrtve kaj sumile. Podooben značaj je bil najverjetneje Walsinghamov agent Th. Phillips.

Oliver Cromwell je angleško tajno službo postavil na novo podlago, ker je bil ljubosumen na poučenost kardinala Richelieuja o vseh stvareh. Postavil je na čelo njegovega posebnega zaupnika vredne preizkušene moze in kanalu je veljal za najbolje poučenega diplomata v Evropi. Današnja organizacija Intelligence Service temelji v bistvu na oblikah iz Cromwellovega časa.

Ko je kralj Karel II. pristopil k trojezi proti Franciji, je angleška tajna služba za njegovim hrbtom sklenila taj-

no pogodbo s francoskim kraljem Ludovikom XIV. Posredovalka je bila Louisa de Queroual, ki jo je Karel II. napravil za vojvodinjo Portsmouthsko, med tem ko jo je Ludovik obdaril s posestvom Aubigny, na katerem je sklenila svoje življenje, ko je angleško ljudstvo v skrbeh nad njenim, čedalje večjim vplivom nad kraljem Karolom doseglo nje izgon.

V 18. in do sred 19. stoletja je Intelligence Service s svojimi nešteti informatorji obvladovala že vse angleško življenje. Ko je pruski kralj Friderik Veliki osnoval "vzorno" volunsko organizacijo, je angleška tajna služba poslala svoje agente, da proučijo nje ustroj in nato je volunska služba Williama Pitta lahko prekosila prusko volunsko službo.

Intelligence Service je izkazal Angliji uslugo v boju proti njenemu sovražniku Napoleonu I. Znanji minister Canning je leta 1807 s pomočjo tajnih agentov pravočasno zvedel za določbe tajne pogodbe v Tilsitu med Napoleonom in carjem Aleksandrom. Anglija je potem lahko presenetila danško brodogradbeno podjetje, ki so kompromitirali angleško vlado in ki so bili v roki nekega tujega poslanika. Izbral si je že v tistih časih med volni pripravljen pot z igro na dve strani.

Današnji Intelligence Service ima za seboj torej večstoletno izkušnjo. S svojim delom more postreči Angliji z vsako politično, vojaško in gospodarsko informacijo iz vseh drugih ozemelj, kjer hoče angleška svetovna sila v gospodarskem področju imeti kakšen vpliv. Jasno je, da Intelligence Service je storil mnogo tudi v sedanjem sporu, pri katerem gre za temelje britske svetovne kraljestva.

BLAZNIKOVA Pratika
za leto 1940
Cena 25c
s poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez 50
v najfinije usnje vez 1.20
v bel celluloid vez 1.20

RAJSKI GLASOVI
platno vezano 50
v usnje vez. (stv. 415) 1.00
v celluloid vez. (stv. 614) 1.50

KRISTUS KRALJ
(preko tisoč strani)
sestavil dr. Ivan Vrečar 1.75

VEČNO ŽIVLJENJE
(640 strani)
sestavil Gregorij Dečjak 1.25

SVETA URA (stv. 408)
416 strani; velike črke 1.50

SVETO PISMO 3.—

KATOLIŠKI KATEKIZEM 50

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven
fino vezano 35
v usnje vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino usnje vezano 1.—

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

NAZNANILO in ZAHVALA

Po dolgotrajni in mučni bolezni je 19. decembra, 1939 umrl moj dragi soprog in oče —

William Dobson

v Veterans' Hospital v Northport, N. Y. Njegovo truplo je bilo pri-
peljano v New York k pogrebniku Petru Jaremu na 7. ulici. Pogreb
pokojnika je bil v petek, 22. decembra in je bil pokopn na St.
Johns pokopališče na Long Islandu ob veliki vdeležbi sorodni-
kov in prijateljev, kakor tudi veterancev, ki so mu izkazali zadnjo
čast.

Prav iskreno zahvalo izrekam vsem onim, ki so mi v težkih urah
stali ob strani in mi s svojimi tolažljivimi besedami olajšali bole-
čino. Zahvaljujem se vsem, ki so ga prišli krogiti in darovali vence.
Pri tej priliki se tudi zahvaljujem pogrebniku Petru Jaremu,
129 E. 7th Street, New York, ki je dal na razpolago jako lepo dvo-
rano in je tudi pogreb kar najlepše in v mojo popolno zadovoljnost
preskrbel in ga vsled tega vsem topla priporočam.

Začujoči ostali:

**TESSIE DOBSON, soproga;
MILDRED, hči.**

New York, N. Y., 28. decembra, 1939.

Maginot in njegova črta

Dandanašnji je znano vsa-
komur na svetu, da je Magi-
notova črta najmočnejši trd-
njavski pas, ki varuje vzhod-
no in severovzhodno mejo
Francije. Vsakdo je že bral
številne opise o debelini be-
tonskih sten tega trdnjenega
pasu, v globini kazemat, o pod-
zemskih kašah, o cestah, že-
leznicah, vodovodu in električ-
nih napravah. A malo jih je,
ki bi vedeli, počemu da se ta
orjaška trdnjavska črta ime-
nuje Maginotova črta.

Andre Maginot je bil še leta
1914 navaden narednik in kot
tak je bil poklican k vojakom,
a si je svoje prve zasluge, bilo
mu je 37 let, pridobil v politi-
ki. V parlamentnih krogih ni
bil nikak neznaneec.

V bitki pri Donaumontu je
bil hudo ranjen v nogo, tako
da je moral po ozdravljenju
leči vojaško uniformo. Odtlej
je posvečal vse svoje moči
gradnji varnosti in obrambe
francoske države. Leta 1917 je
prvič vstopil v vlado, ko je
postal kolonialni minister.

Vojni minister tedanje vlade
je bil Paul Painleve, odtlej sta
bila Painleve in Maginot ne-
razdružna prijatelja.

Leta 1920 je Maginot postal
perzijski minister, leta 1922
pa privrati vojni minister. Od
leta 1924 do 1928 se ni vmeša-
val v politiko, a leta 1928 so
ga vnovič poklicali v vlado.

Leta 1929 si je izmislil načrt
mogočene utrjene črte ob Renu
in lotriški meji. Svoj načrt
je najprej razodel Painleveju.
Ta mu je pritrdil in je predla-
gal izvedbo Maginotovega na-
črta.

Leta 1930 so začeli delati.
in vlada in zbornica sta na-
vdušeno privolili. Maginot je
še položil temeljni kamen prve
kazemate, potem je prevzel
Painleve, njegov naslednik to
gradnjo. A nobenemu od nji-
ju ni bilo usojeno dočakati do-
grajene črte. Maginot je umrl
leta 1931. Painleve pa kmalu
nato. Ko je bila otvoritvena
slovesnost trdnjavske črte, je
svojega sina nadomestovala 90
letna Maginotova mati. Pred-
lagala je, naj imenujejo to čr-
to Maginota in Painleveja. A
bilo je že prepozno, ime Magi-
notova črta je bilo že sprejeto
in je to ime tudi ostalo.

**NAROČITE SLOVENSKO - AMERI-
KANSKI KOLEDAR ZA 1940. —
160 STRANI ZANIMIVOSTI, STAN-
NE VAS SAMO 50 CENTOV. —
V Združenih državah lahko pošljete
znamke po 2 oz. po 3 cente.**

IZGUBE LETA 1914 IN LETOS.

Poročilo angleškega morna-
riškega ministrstva navaja, da
je Anglija leta 1914 v prvih
treh mesecih pomorske vojne
izgubila 22 ladij s skupno to-
nazo 125,656 ton. Med temi
ladjama je bilo šest križark, ki
so jih bile torpedirale nemške
podmornice, en draeghmouth
in ena križarka, ki sta eksplo-
dirala, ker sta naletela na mi-
no in tri križarke, ki so bile
potopljene v teku sovražne ak-
cije na morju. V sedanjih vojni
pa je angleška mornarica iz-
gubila v prvih treh mesecih
vojne devet ladij v skupni to-
nazi 73.836 ton.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor
za novo zaloga smo zni-
žali cene teh knjig, da
vsakemu jih je mogoče
naročiti. Storitve to še da-
nes, ker bo zaloga kmalo
iztekla.

5 KNJIG\$ 1
za

2. Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
6. Burska Vojska (H. Majar)
7. Cvetke (H. Majar)
9. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
10. Devica Orleanska (Dr. Jeglič)
11. Dve sliki (Ksaver Meško)
12. Duhovni boj (Lorenz Szupold)
14. Fra Diavolo
15. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
18. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Tefti)
19. Korejska Brata, črtica iz misljo-
nov v Koreji (Josef Spillman)
21. Mesija (Dr. Jeglič)
22. Mladim Sreem, povesti na
Ladladno (Ksaver Meško)
24. Maron, krščanski deček z Liba-
nons
28. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev.
Kreka
29. Pariški Zlatar (Anton Huonder)
30. Patria, Povest iz irske Junaške
dobe (H. Federer)
31. Paberkli iz Roža (Ivan Albrecht)
32. Popotniki, novele in črtice
(Milan Pugalj)
33. Poizgalec (H. Majar)
34. Pravljice (H. Majar)
35. Pravljice in pripovedke za ml-
dino (S. Košutnik)
36. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
37. Ptice Selivke (Tagore)
38. Praski Judek (Josip Vole)
40. Praprčanove Zgodbe, Povesti
(Anton Stražar)
43. Preganjanje Indijanskih misljo-
narjev (Josef Spillman)
44. Rdeča in bela vrtnica (Anton Huonder)
45. Revolucija na Portugalskem (H. Federer)
46. Sisto s Sesto (H. Federer)
48. Spisi Kristofa Smida (S. Flinžgar)
49. Študent naj bo (S. Flinžgar)
51. Suneški invalid (S. Košutnik)
52. Sveta Notburga
53. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
56. Volk Spokornik in druge povesti
za mladino (Ksaver Meško)
57. Vojnimir ali Faganstvo in krst
(Josip Ogrinec)
60. Zbrani spisi za mladino
(Engelbert Gaugl)
61. Zbirka narodnih pripovedk za
mladino (J. Planinski)
63. Zlatokopi (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od leža-
nja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvez-
kov, se šteje vsak zvezek za
knjigo.

POZOR!
Ker imamo nekaj teh knjig
v omejenem številu, navedi-
te pri naročilu več knjig, da
vam moremo postreči.

KNJIGARNA
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

FRANCOSKI ZDRAVNIKI
SE VRAČAJO V CIVILNI
POKLIC.
Ob splošni mobilizaciji dne
1. septembra je moralo v Fran-
ciji odriniti pod orožje tudi
27.000 zdravnikov. Zdaj je
vrhovno vodstvo francoske ar-
made odločilo, da bo 3000 mo-
biliziranih zdravnikov poslalo
domov.

DARILNE POSILJATVE
v Jugoslavijo

100 Dinar. — — — \$ 2.50
200 Dinar. — — — \$ 4.75
300 Dinar. — — — \$ 6.80
500 Dinar. — — — \$10.75
1000 Dinar. — — — \$21.—
2000 Dinar. — — — \$41.50

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze
za denarne pošiljave v Jugoslavijo začasno preli-
njene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je
mogoče našim rojakom vzročiti in denar varno po-
šiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker se
stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se sem intam more
kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

**ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE
ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA
VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO**

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDELEK : ::
216 West 18th Street, New York